

Teaching Guide

Identifying Data					2023/24
Subject (*)	ICT Projects for educational innovation		Code	652512212	
Study programme	Mestrado Universitario en Dirección, Xestión e Innovación de Institucións Escolares e Socioeducativa				
Descriptors					
Cycle	Period	Year	Type	Credits	
Official Master's Degree	2nd four-month period	First	Optional	3	
Language	Spanish				
Teaching method	Face-to-face				
Prerequisites					
Department	Pedagogía e Didáctica				
Coordinador		E-mail			
Lecturers		E-mail			
Web					
General description	Desenvolvemento e análise de proxectos para a integración das TIC en propostas educativas diferentes, segundo o ámbito de intervención educativa, e análise de propostas innovadoras xa existentes.				

Study programme competences / results

Code	Study programme competences / results
A6	Desenvolver proxectos educativos de centro e/ou propostas pedagóxicas innovadoras baseadas na xustiza, a democracia e a diversidade.
A10	Ser capaz de impulsar e desenvolver estratexias que impulsen a cultura de traballo en rede.
A12	Ser capaz de detectar necesidades de formación continua e da súa institucionalización como requisito asociado á mellora educativa.
B3	Habilidades para localizar e analizar información de fontes diversas
B4	Aprender a aprender
B8	Traballo colaborativo
B9	Capacidade de innovar
B12	Posuír e comprender coñecementos que acheguen unha base ou oportunidade de ser orixinais no desenvolvemento e/ou aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación.
B13	Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
B14	Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
B15	Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades.
B16	Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirixido ou autónomo.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.

Learning outcomes

Learning outcomes	Study programme competences / results

<p>G3, G4, G5:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ser capaz de utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida - Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común - Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras. 	<p>AJ6 AJ10 AJ12</p>	<p>BC3 BC4 BC9 BC12 BC13 BC14 BC15 BC16</p>	
<p>T3, T4, T9:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Adquirir habilidades para localizar e analizar información de fontes diversas - Ser capaz de aprender a aprender - Ser capaz de innovar 		<p>BC8</p>	<p>CC3 CC4 CC5</p>
<p>GB6, GB7, GB8, GB9, GB10:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Adquirir capacidade de crítica e autocrítica - Ser capaz de elaborar e defender un discurso ante diferentes audiencias - Ser capaz de traballar de xeito colaborativo - Adquirir a capacidade de innovar - Ser capaz de traballar de xeito autónomo 	<p>AJ10</p>		

Contents	
Topic	Sub-topic
I.- Sociedade do Conocimiento e as TIC	Competencias e estándares de formación en TIC para directivos. Innovación educativa e TIC.
II.- Análise Proxectos TIC	Propostas e proxectos innovadores en TIC para materias, ciclos, áreas e departamentos dos centros educativos
III.- Proxectos TIC innovadores	<p>Tecnoloxías emerxentes e entornos virtuais para o desenvolvemento de proxectos educativos innovadores.</p> <p>Colaboración e dinamización de proxectos TIC innovadores e emprendedores.</p> <p>Cooperación e participación en diferentes sectores sociais e educativos.</p> <p>Financiación e planificación das TIC nun centro educativo</p> <p>Formación en rede de participación do profesorado, diseño de programas, entornos e recursos de formación on line.</p>

Planning				
Methodologies / tests	Competencies / Results	Teaching hours (in-person & virtual)	Student?s personal work hours	Total hours
Workbook	A6 A10 B4	1	7	8
Document analysis	A10	5	8	13
Workshop	A12 B3 B8	4	8	12
Guest lecture / keynote speech	A10	3	5	8
Supervised projects	A10 B9 B12 B13 C3 C4 C5	5	5	10
Oral presentation	A10 C3	2	4	6
Online forum	B14 B15 B16 C3	4	2	6
Personalized attention		12	0	12

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description

Workbook	<p>lecturas propostas nas fontes documentais.</p> <p>Son un conxunto de textos e documentación escrita que se recolleron e editaron como fonte de profundización nos contidos traballados.</p>
Document analysis	<p>análise de materias audiovisual e TIC.</p> <p>Técnica metodolóxica que supón a utilización de documentos audiovisuais e/ou bibliográficos (fragmentos de reportaxes documentais ou películas, noticias de actualidade, paneis gráficos, fotografías, biografías, artigos, textos lexislativos, etc.) relevantes para a temática da materia con actividades especificamente deseñadas para a análise dos mesmos. Pódese empregar como introdución xeral a un tema, como instrumento de aplicación do estudo de casos, para a explicación de procesos que non se poden observar directamente, para a presentación de situacións complexas ou como síntese de contidos de carácter teórico ou práctico.</p>
Workshop	<p>seminario de traballo activo por parte de todos os membros da aula.</p> <p>Modalidade formativa orientada á aplicación de aprendizaxes na que se poden combinar diversas metodoloxías/probas (exposicións, simulacións, debates, solución de problemas, prácticas guiadas, etc) a través da que o alumnado desenvolve tarefas eminentemente prácticas sobre un tema específico, co apoio e supervisión do profesorado.</p>
Guest lecture / keynote speech	<p>algúns temas por as súas características se corresponderan cunha exposición maxistral por parte do profesor.</p> <p>Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.</p> <p>A clase maxistral é tamén coñecida como ?conferencia?, ?método expositivo? ou ?lección maxistral?. Esta última modalidade sóse reservar a un tipo especial de lección impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso case exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia.</p>
Supervised projects	<p>Todos los trabajos de las materias serán tutelados directamente por el profesor.</p> <p>Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes, baixo a tutela do profesor e en escenarios variados (académicos e profesionais). Está referida prioritariamente ao aprendizaxe do ?cómo facer as cousas?. Constitúe unha opción baseada na asunción polos estudantes da responsabilidade pola súa propia aprendizaxe.</p> <p>Este sistema de ensino baséase en dous elementos básicos: a aprendizaxe independente dos estudantes e o seguimento desa aprendizaxe polo profesor-titor.</p>
Oral presentation	<p>Algunos de los temas serán presentados oralmente por el alumnado.</p> <p>Proba na que se busca responder, de forma oral, a preguntas cortas ou de certa amplitude, valorando a capacidade de razoamento (argumentar, relacionar, etc.), creatividade e espírito crítico. Permite medir as habilidades que non poden avaliarse con probas obxectivas como a capacidade de crítica, de síntese, de comparación, de elaboración e de orixinalidade do estudante; polo que implica un estudo amplo e profundo dos contidos, sen perder de vista o conxunto das ideas e as súas relacións.</p>
Online forum	<p>análise de algúns temas referentes aos contidos de maneira virtual.</p> <p>Espazo de discusión informal destinado aos estudantes para o tratamento dun tema ou problema, que se desenvolve a través dun contorno virtual de aprendizaxe mediante ferramentas de comunicación asíncrona (foro).</p>

Personalized attention

Methodologies	Description
Workbook	Horarios de tutorias
Document analysis	<p>Alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial segundo establece a "NORMA QUE REGULA O RÉXIME DE DEDICACIÓN AO ESTUDO DOS ESTUDANTES DE GRAO NA UDC (Arts. 2.3; 3.b e 4.5) (29/5/212). Este alumando desenvolverá a súa actividade coa asistencia e participación nas dinámicas que se recollen no Paso 4 e na ?Atención personalizada?, a través dos grupos de traballo que se conformen na materia. A actividade farase atendendo ás observacións da avaliación sobre a flexibilidade de asistencia-participación e os requisitos para superar a materia.</p>
Workshop	
Supervised projects	

Assessment

Methodologies	Competencies / Results	Description	Qualification

Document analysis	A10	<p>Presentación de análisis de algunas fuentes documentales propuestas en la bibliografía y otros documentos.</p> <p>Supón a utilización de documentos audiovisuais e/ou bibliográficos (fragmentos de reportaxes documentais ou películas, noticias de actualidade, paneis gráficos, fotografías, biografías, artigos, textos legislativos, etc.) relevantes para a temática da materia con actividades especificamente deseñadas para a análise dos mesmos.</p> <p>Pódese empregar como introdución xeral a un tema, como instrumento de aplicación do estudo de casos, para a explicación de procesos que non se poden observar directamente, para a presentación de situacións complexas ou como síntese de contidos de carácter teórico ou práctico.</p>	10
Oral presentation	A10 C3	<p>presentación explícita para el grupo clase de alguna de las temáticas propuestas durante el curso.</p> <p>Proba na que se busca responder, de forma oral, a preguntas cortas ou de certa amplitude, valorando a capacidade de razoamento (argumentar, relacionar, etc.), creatividade e espírito crítico. Permite medir as habilidades que non poden avaliarse con probas obxectivas como a capacidade de crítica, de síntese, de comparación, de elaboración e de orixinalidade do estudante; polo que implica un estudo amplo e profundo dos contidos, sen perder de vista o conxunto das ideas e as súas relacións.</p>	45
Supervised projects	A10 B9 B12 B13 C3 C4 C5	<p>Presentación y valoración de un trabajo sobre las temáticas del módulo con una propuesta educativa perfectamente organizada y estructurada.</p> <p>Promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes, baixo a tutela do profesor e en escenarios variados (académicos e profesionais). Está referida prioritariamente ao aprendizaxe do "cómo hacer las cosas". Constitúe unha opción baseada na asunción polos estudantes da responsabilidade pola súa propia aprendizaxe.</p> <p>Este sistema de ensino baséase en dous elementos básicos: a aprendizaxe independente dos estudantes e o seguimento desa aprendizaxe polo profesor-titor.</p>	45

Assessment comments

Grupo ECTS:

1.- Trabajo tutelado: 45%

2.- Proba 45%

3.- Trabajos complementarios non obrigatorios 10%.

El alumnado deberá tener aprobados tanto el Trabajo Tutelado como la Prueba de Examen (obtener al menos el 50% de la nota) para poder hacer nota media.

"Students with official recognition of part-time position and academic waiver assistance, you must attend the tutorials to fix the interactive and exhibition sessions that may be present in order to determine the substitutional work, if applicable."

Sources of information

<p>Basic</p>	<p>- Sacristan Ana (Comp.) (2013). Sociedad del conocimiento, Tecnología y Educacion. Morata</p> <p>- Area Moreira, Manuel (2008). Alfabetizaciones y tecnologías de la información y comunicación.. Síntesis</p> <p>Bibliografía Básica Area Moreira, Manuel , Futuro imperfecto: novas tecnoloxías e igualdade de oportunidades, Revista Galega de Educación, nº32, pp.13-19, 1999, Revista, Area Moreira, M.(2008): Alfabetizaciones y tecnologías de la información y comunicación. Editorial Síntesis.Area, M. (2008): Introducción a la tecnología educativa. Manual electrónico.Universidad de La Laguna.Area, M. (2007): Algunos principios para el desarrollo de buenas prácticas con TIC en el aula.Revista de Comunicación y Pedagogía. Nuevas tecnologías y recursos didácticos.ISSN 1136-7733, nº222, 42-47.Area, M. (200): Las redes sociales en Internet como espacios para la formación del profesorado. Razón y Palabra,21, México.Area Moreira, Manuel, Las tecnologías de la información y comunicación en la educación. De la enseñanza asistida por ordenador al e-learning., Pirámide, 2004, Libro, AAVV , Contenidos multimedia interactivos al servicio de la educación, CNICE. Revista Red Digital, nº6, 2006, Revista, AAVV, Las tic en el ámbito educativo, Revista cuadernos de Pedagogía, nº363, Diciembre, 2006, Revista, AAVV., Educamadrid. Integración curricular. Las tecnologías de la información y comunicación en la educación Infantil y Primer Ciclo de Educación Primaria. Reflexiones y propuestas. , http://www3.comadrid.é/edupubli/pdf/1474, 2006, Web, Albarellos Codesido, X.C., Competencias dixitais para una nova escola galega 2.0., Revista Galega de Educación, nº38., 2007, Revista, Cabero Almenara, J. y Román Graván, P. , E-actividades: un referente básico para la formación en Internet. , Alcalá e Guadaíra, Sevilla. MAD., 2006, Libro, Cabero,J (Coord).(2007): Diseño y producción de TIC para la formación. Nuevas tecnologías de la información y comunicación. Editorial UOCCasado Ortiz, R., Las claves de la alfabetización digital, Fundación telefónica. Editorial Ariel, 2006, Libro, -Casamayor, G. (Coord.) (2008): La formación on line. Una mirada integral sobre el e-learning, b-learning... Editorial Grao.-Cebrian de la Serna, M. y Gallego Arrufat, D. (Coord.)(2011): Procesos educativos con TIC en la sociedad del conocimiento. Editorial PirámideCid Fernández. J.M. y Rodríguez Rodríguez, X., A fenda dixital e as súas implicacions educativas, Nova Escola Galega., 2007, Libro, -Monereo, C., Internet y competencias básicas: aprender a colaborar, a comunicarse a participar, a aprender, Barcelona, Grao., 2005, Libro, -Ortega Carrillo, J.A. y Chacón Medina, A. , Nuevas tecnologías para la educación en la era digital, Pirámide., 2007, Libro, -Palomo López, R. y otros, Las Tic como agentes de innovación educativa., Consejería de Educación de la Junta de Andalucía, 2006, Libro, -Palomo López, R.(2008): Enseñanza con TIC en el siglo XXI. Eduforma, Editorial MAD S.L.Segovia García, N., Aplicación de las tic a la docencia. Usos prácticos de las nuevas tecnologías en el proceso de enseñanza-aprendizaje. , Editorial Ideaspropias., 2006, Libro, Instituto de Tecnologías Educativas: http://plataforma.cep-marbellaco.in.org/moodle/mod/resource/view.php?id=1892Internet en el Aula: http://ares.cnice.mec.es/mcs/web/secciones.php?seccion=1Portal para profesores: http://www.profes.netTIC para enseñanza básica y media: http://www.eduteka.org/Portal de recursos educativos: http://www.educaguia.com/Portal educativo: http://www.portaldidactico.netComunidades virtuales de aprendizaje colectivo: http://www.educar.org/Portal educativo general: http://www.aldeaeducativa.com/Revistas educativas sobre TIChttp://cent.uji.es/canals/octetohttp://www.cica.es/aliens/revfuentes/indice.htmhttp://www.quipus.com.mx/artant.htmhttp://www.quadernsdigitals.net/</p>
<p>Complementary</p>	

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus

Other comments

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.